

Burgerjaarverslag Leiderdorp 2003

Omdat het om mensen gaat

Gemeente
Leiderdorp

Burgemeesters zijn verplicht toe te zien op de kwaliteit van de procedures op het gebied van burgerparticipatie. Ook moeten zij toezien op een zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften en klachten. Deze verplichtingen staan in de gemeentewet die in 2002 van kracht is geworden.

Daarnaast verplicht de gemeentewet burgemeesters ertoe jaarlijks een burgerjaarverslag uit te brengen. Daarin moeten zij in ieder geval rapporteren over de procedures op het gebied van burgerparticipatie en over de kwaliteit van de dienstverlening. Verder zijn ze vrij om naar eigen inzicht andere onderwerpen op te nemen in het burgerjaarverslag. De wet stelt wel enkele onderdelen verplicht, maar biedt ook de mogelijkheid andere zaken aan de orde te stellen.

Dit Leiderdorpse burgerjaarverslag van 2003 bevat alle in de wet genoemde onderwerpen. Daarnaast komen ook de regionale samenwerking aan de orde, het integriteitsbeleid en de koninklijke en andere onderscheidingen die in 2003 in Leiderdorp zijn uitgereikt.

Het burgerjaarverslag is natuurlijk in de eerste plaats bedoeld voor burgers van Leiderdorp. Andere doelgroepen zijn het college, de gemeenteraad en de medewerkers van de gemeentelijke organisatie. Want behalve een extern gerichte doelstelling (verantwoording afleggen over het gevoerde beleid) heeft dit verslag ook een interne doelstelling. Het maakt namelijk deel uit van een permanent verbeterproces. Als zodanig kan het de gemeentelijke organisatie en de leden van het gemeentelijk bestuur prikkelen en stimuleren om inhoud te geven aan hun woorden.

Voorwoord

De gemeente wil een vraaggerichte organisatie zijn. Dat wil zeggen: de vraag van burgers als uitgangspunt nemen voor haar handelen. Zij probeert meer en meer tegemoet te komen aan de wensen die in de samenleving leven. In de eerste plaats aan de wensen die grote groepen burgers met elkaar delen, maar – waar mogelijk - ook aan individuele wensen. Dienstverlening op maat dus. Omdat het om mensen gaat. Mensen die veel gemeen hebben, maar soms ook fors van elkaar verschillen.

Om inzicht te krijgen in de wensen die onder burgers van Leiderdorp leven, houden we regelmatig klanttevredenheidsonderzoeken. Die helpen ons om een beeld te vormen van wat u van onze dienstverlening vindt. Ze leveren ons allerlei bruikbare suggesties om daarin verbetering te brengen. Wilt u weten waartoe de uitslagen van de laatste klanttevredenheidsonderzoeken hebben geleid? U leest het in het hoofdstuk 'Betere dienstverlening'.

Behalve via klanttevredenheidsonderzoeken kunt u uw mening ook op andere manieren kenbaar maken. Door bijvoorbeeld uw stem uit te brengen tijdens verkiezingen, in te spreken bij raads- of commissievergaderingen, een referendum aan te vragen of gebruik te maken van het inloopsprekuur van burgemeester en wethouders. Los daarvan kunt u natuurlijk altijd uw (mondelijke of schriftelijke) suggesties en opmerkingen over onze dienstverlening kwijt bij de afdeling in kwestie. Ik nodig u nadrukkelijk uit om ze niet voor u te houden: úw inbreng maakt het ons mogelijk de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.

Zoals het ook úw reacties zijn geweest die mij ertoe hebben gebracht dit burgerjaarverslag op een aantal punten aan te passen en uit te breiden. Naar ik hoop tot tevredenheid. Laat niet na om mij op de hoogte te stellen van uw oordeel! Bel 54 58 723 of mail communicatie@leiderdorp.nl.

Leiderdorp, mei 2004

*mr. M. Zonneville,
burgemeester*

Inhoudsopgave

1.	Betere dienstverlening	6
2.	Gemeentelijke producten en diensten	9
3.	Meedenken en meepraten	20
4.	Leiderdorp en de regio	28
5.	Een integere gemeente	31
6.	Bezwaarschriften en klachten	33
7.	Koninklijke en andere onderscheidingen	36
	Nawoord burgemeester	39
	Bijlage: Literatuurlijst	40

1. Betere dienstverlening

De gemeente Leiderdorp schenkt voortdurend aandacht aan de kwaliteit van haar dienstverlening. Dankzij klanttevredenheidsonderzoeken weet de gemeente welke activiteiten nodig zijn om aan de behoefte van de klanten tegemoet te komen.

De gemeente gaat in 2003 aan de slag met de uitkomsten van de klanttevredenheidsonderzoeken die in 2002 zijn gehouden. In deze onderzoeken is gevraagd naar de knelpunten en wensen die er bestaan ten aanzien van de gemeentelijke dienstverlening. Inwoners van Leiderdorp geven gemiddeld een 6,3 voor de dienstverlening door de gemeente, bedrijven geven een 5,6 en bij instellingen scoort de gemeente een 6,5. Het streven is om in 2006 een 7,5 te scoren op alle onderdelen.

De klanttevredenheidsonderzoeken krijgen in 2004 een vervolg.

De klantenbalie

Bezoekers van het gemeentehuis zijn tevreden over de dienstverlening aan de klantenbalie, zo bleek al in 2002 uit de klanttevredenheidsonderzoeken. De receptie scoorde zelfs een 8,1. In 2003 is het streven deze score vast te houden. Omdat het eerste contact met de gemeente vaak via de receptie plaatsvindt, is een uitstekende dienstverlening zeker hier het devies. Medewerkers worden regelmatig getraind in de omgang met klanten.

Begeleidingssysteem

Om de wachttijden aan de balie beter in beeld te kunnen krijgen, valt in 2003 het besluit een cliëntbegeleidingssysteem aan te schaffen. Eind 2003 wordt het in gebruik genomen. Het systeem verwijst de klant direct door naar de juiste balie en geeft informatie over de zaken die de klant nodig heeft bij het aanvragen van bijvoorbeeld een paspoort of rijbewijs. Doel is de klantenstromen efficiënt te scheiden en daarmee uiteindelijk de wachttijden tot een minimum te beperken.

Project Gemeentewinkel

De gemeente gaat de publieksbalie inrichten op basis van de één-loketgedachte. Dit houdt in dat klanten met hun vragen zoveel mogelijk bij één loket terecht kunnen. Daarvoor is eerst een omschrijving nodig van het resultaat dat de gemeente over twee jaar wil hebben bereikt, de inspanningen die daarvoor nodig zijn en de kosten die hieraan verbonden zijn. De gemeente start met deze omschrijving in 2003.

De uitvoering gaat in 2004 van start. Voor de inrichting van de vernieuwde publieksbalie vraagt de gemeente medewerking aan een klantenpanel.

Spreekkamers

Drie nieuwe spreekkamers zijn vanaf begin 2003 beschikbaar. Voor de burgers betekent dit een verbetering van de privacy en voor zowel burgers als medewerkers een verbetering van de veiligheid.

Burgers aan het woord

De heer Robert Jansen (36) uit het Zijkwartier nadat hij een uittreksel uit het geboorteregister heeft opgehaald

'Ik was er vroeg bij, er was maar één klant voor me, dus ik hoefde gelukkig niet lang te wachten. Gewoonlijk ben ik voor een bezoek aan het gemeentehuis op de woensdagavond aangewezen, omdat ik fulltime werk. Maar ook dan valt de wachttijd wel mee, is mijn ervaring.'
Over het nieuwe cliëntbegeleidingssysteem aan de balie is hij goed te spreken, hoewel het wel wat verwarrend is: 'Je vraagt je af waar die letter en cijfers op je bonnetje voor staan. Waarom niet gewoon het balienummer en een volgnummer?'

Handig vindt hij het dat het gemeentehuis tegenwoordig ook open is buiten kantoortijden (woensdagavond). 'Zou misschien ook op zaterdag kunnen, maar echt nodig is het niet. Hier ben ik al heel blij mee.' Ook de internetsite functioneert prima wat hem betreft: *'Je kunt er precies op zien hoe laat je terecht kunt en wat je moet meenemen. Helemaal mooi zou het zijn als we in de toekomst ook via internet dit soort zaken kunnen regelen...'*

Telefonische bereikbaarheid

De telefonische bereikbaarheid krijgt in 2003 volop aandacht. Oogmerk is de bereikbaarheid te garanderen en klanten zo min mogelijk door te verbinden. Want uit onderzoek blijkt dat klanten minder tevreden zijn als ze vaker worden doorverbonden. Hoewel de telefonische bereikbaarheid al vrij goed scoort, maakt de gemeente hierover in 2003 de volgende interne kwaliteitsafspraken:

- Het gemeentehuis is op werkdagen telefonisch bereikbaar van 8.30 tot 17.00 uur. De beller krijgt direct de medewerker aan de lijn, dan wel een collega die een boodschap kan aannemen.
- De klant wordt teruggebeld binnen 24 uur, tenzij iets anders is afgesproken.
- Binnen drie keer overgaan wordt de telefoon opgenomen.
- De medewerkers vragen door over het onderwerp waarvoor de klant belt, zodat deze in één keer naar de juiste persoon kan worden doorverbonden.
- Om correct te kunnen doorverbinden, moeten de medewerkers op de hoogte zijn van elkaars taken pakket en werktijden. In 2003 wordt daartoe een digitaal systeem ingevoerd.
- Door geregeld na te gaan of de afspraken worden nageleefd, houdt de gemeente de vinger aan de pols.

Schriftelijke communicatie

Over de beantwoording van brieven maakt de gemeente in 2003 de volgende interne kwaliteitsafspraken:

- De klant ontvangt binnen vijf werkdagen een ontvangstbevestiging. Deze bevat ofwel een antwoord op de vraag ofwel een termijn waarbinnen de klant antwoord kan verwachten met een § toelichting op de procedure.
- Als de brief telefonisch is af te handelen of als de vraag niet duidelijk is, wordt de klant gebeld.
- Op iedere brief volgt binnen maximaal vier weken een inhoudelijk antwoord. Hiervan afwijken is alleen mogelijk als dat vanwege de procedure noodzakelijk is. In dat geval krijgt de klant hierover een duidelijke toelichting in de ontvangstbevestiging.
- Als de medewerker de met de klant afgesproken termijn voor beantwoording niet haalt, laat hij of zij dit voorzien van een toelichting tijdig weten.
- Brieven worden geschreven in begrijpelijke taal.

De gemeente gaat na of de termijnen worden nagekomen en of de brieven een antwoord op maat krijgen. Daarnaast start een traject 'begrijpelijk schrijven', zodat medewerkers duidelijker taal leren gebruiken.

Website

De gemeentelijke website www.leiderdorp.nl krijgt in 2003 een grotere bekendheid: 44.280 bezoekers bekijken in totaal 277.640 pagina's. Gemiddeld gaat het om ruim 23.000 pagina's per maand. Er komt in 2003 meer informatie op de site te staan. Er is nieuws te vinden over aankomende vergaderingen van de commissies en de raad met de agenda, voorstellen en te nemen besluiten. Ook de openbare besluitenlijsten van het college zijn er te vinden. Verder is er informatie over de werkzaamheden aan de weg, collectes, kapvergunningen, etc. De gemeente voegt daarnaast de digitale gemeentegids en een sitemap (een overzicht van de site) toe om deze klantvriendelijker en informatiever te maken.

top 5 van meestbezochte webpagina's in 2003	aantal hits
1. Leiderdorp	20.656
2. Actualiteit	16.239
3. Producten & diensten	13.115
4. Bestuur & organisatie	12.951
5. Projecten	10.427

Het digiloket is een van de belangrijkste informatiemiddelen geworden. Daar is informatie te vinden over de producten en diensten die de gemeente te bieden heeft. In totaal zijn meer dan 280 diensten beschreven. Ook staan er ruim 50 formulieren op de site, die kunnen worden gebruikt om een product

of dienst naar wens aan te vragen. Voorsnog echter kan dit niet online: de formulieren moeten nog worden uitgeprint, ingevuld en opgestuurd naar het gemeentehuis.

Het is de bedoeling www.leiderdorp.nl meer en meer te gaan gebruiken als interactief communicatiemiddel. Sinds de lancering van de gemeentelijke website is het al mogelijk vragen te stellen via info@leiderdorp.nl; de afhandeling daarvan behoeft echter nog verbetering. Verder staat er nu al af en toe een interactieve meningmeter op de site.

Externe communicatie

In april 2003 stellen burgemeester en wethouders het communicatiebeleidsplan 2003-2006 vast. Basis daarvoor is het collegeprogramma waarin open, adequate en intensieve communicatie tussen burgers, belangenorganisaties en gemeente als belangrijke pijler wordt gezien. Het communicatieplan beschrijft welke acties de gemeente onderneemt om deze bestuurlijke ambitie waar te maken.

Beschreven wordt bijvoorbeeld hoe de gemeente beleid en beleidsvoornemens openbaar maakt en toelicht, maar ook hoe zij burgers wil betrekken bij de totstandkoming van beleid.

activiteiten externe communicatie in 2003	aantal
bewonersbrieven	58
persberichten	55
persbijeenkomsten	16
exposities/kunsttentoonstellingen	9

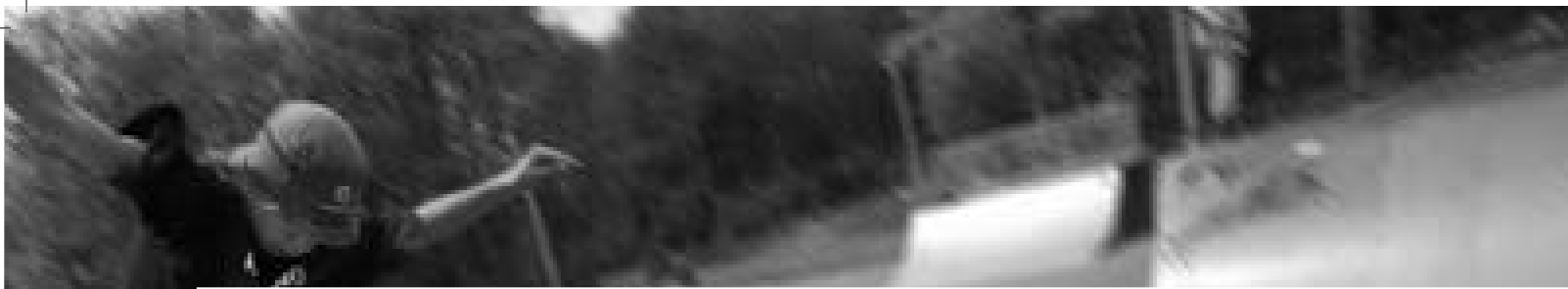
Media

Gemeente aan Huis

Gemeente aan Huis is en blijft een belangrijk medium. Daarom is de gemeente ook in 2003 alert op een goede bezorging van het Leiderdorps Weekblad. Dat werpt vrucht af: onder meer door de aanstelling van een aantal oudere bezorgers slaagt bezorgdienst De Schakel erin het aantal klachten te doen afnemen.

Daarnaast is er in 2003 aandacht voor de vormgeving van Gemeente aan Huis. Een ingrijpende restyling wordt voorbereid. Naar verwachting rolt de eerste Gemeente-aan-Huis-nieuwe stijl in de loop van het voorjaar van 2004 van de persen.

Maar er staan meer veranderingen op stapel. Zo wordt gewerkt aan een periodiek extra katern over de grote projecten in Leiderdorp. Dat moet – meer dan de rubriek Gemeente aan Huis - een podium worden voor burgers en andere belanghebbenden. Door burgers in het Leiderdorps Weekblad zorgvuldig en uitgebreid te informeren over het reilen en zeilen van beeldbepalende projecten, wil de gemeente hen uitnodigen te reageren en mee te praten over de beleidsontwikkeling.

Digitale televisie

Het college stemt in met het aanbieden van de mogelijkheid van digitale televisie aan de burgers van Leiderdorp. Casema biedt deze mogelijkheid vanaf april 2003.

Lokale omroep

RTV-Leiderdorp ondergaat in 2003 een naamswijziging en heet voortaan Unity FM thuis in Leiderdorp. De lokale omroep verlaat zijn huidige onderkomen in de Kameleon aan de Ericalaan voor tijdelijke huisvesting aan de Mauritssingel.

Archief

De gemeente Leiderdorp brengt haar archieven van twintig jaar en ouder in 2003 onder bij de gemeente Leiden. De archiefruimte in het gemeentehuis van Leiderdorp voldoet niet aan de door de wet gestelde eisen en is te klein om de oudere bestanden op een verantwoorde en goede manier op te slaan.

Eerst worden de Leiderdorpse archieven opgeschoond en geïnventariseerd en op 27 augustus 2003 verhuizen ze naar de Boissotkade in Leiden. Voordeel van deze overplaatsing is dat het gemeentearchief te Leiden een leeszaal heeft en vaker open is, onder meer op zaterdagochtend. Niet alleen de archieven uit Leiderdorp maar ook de rechtelijke archieven van Leiderdorp die in Den Haag waren ondergebracht, gaan in 2003 naar Leiden. Het familiearchief van de familie van der Does maakt eveneens deel uit van de collectie.

In oktober 2003 start de opschoning van de archieven van de periode van 1980 tot heden.

Suggesties en ideeën

De gemeente streeft ernaar de dienstverlening verder te verbeteren. De uitkomsten van de klanttevredenheidsonderzoeken zijn daarbij richtsnoer. Maar ook individuele reacties spelen een rol. Daarom roepen wij u met klem op uw ideeën, suggesties en klachten bij de gemeente te ventileren. Houd ze niet voor u! Door uw reacties kunnen wij bepalen of we op de goede weg zijn.

De burgemeester aan het woord

'Ik hoor vaak mensen zeggen dat ze niet zijn geïnformeerd over relevante ontwikkelingen op gemeentelijk niveau. "We hebben het niet geweten", roepen ze dan. Ik stoer me daar wel eens aan. Hoewel we heus wel eens een steekje laten vallen, doen we echt onze uiterste best om burgers op de hoogte te houden van beleidsplannen en de mogelijkheden om daarop invloed uit te oefenen. Maar als ik dan zie dat de klagers een nee/nee-sticker op de deur hebben en dus het Leiderdorps Weekblad met de Gemeente-aan-Huispagina niet krijgen, dan denk ik: dan moet je je niet achter onze zogenaamde gebrekkige informatievoorziening verschuilen! Als burger heb je ook een eigen verantwoordelijkheid. Overigens is de informatie in Gemeente aan Huis ook altijd te vinden op onze website www.leiderdorp.nl. 24 uur per dag en 7 dagen per week te raadplegen. Daarnaast wordt elk jaar huis aan huis een gemeentegids bezorgd.'

2. Gemeentelijke producten en diensten

De gemeente is monopolist: burgers kunnen voor veel diensten alléén bij haar terecht. Voor uittreksels, vergunningen, uitkeringen, rijbewijzen en paspoorten geldt zonder uitzondering dat u op de gemeente aangewezen bent. Juist daarom heeft zij de verantwoordelijkheid haar taken zo goed mogelijk uit te voeren. In dit hoofdstuk leest u welke producten en diensten de gemeente in 2003 heeft geleverd.

Burgerzaken

Burgerzaken streeft er in 2003 naar de kwaliteit van dienstverlening op hetzelfde hoge niveau te houden: de klanttevredenheidsonderzoeken van 2002 leverden de afdeling een zeer ruime voldoende (7,7) op. In de toekomst zal Burgerzaken een belangrijk onderdeel worden van de Gemeentewinkel (zie hoofdstuk 'Betere dienstverlening'). Daarmee wordt het in feite een loket Gemeentezaken. Voor veel diensten geldt 'klaar terwijl u wacht'. Een uitzondering geldt voor paspoorten: de overheid heeft bepaald dat gemeenten die niet langer zelf mogen aanmaken. Gevolg is een wachttijd van een week.

APV-vergunningen

In 2003 wordt hard gewerkt aan verbetering van de dienstverlening op het gebied van de APV-

geleverde produkten afdeling Burgerzaken	aantal
paspoorten	3.650
afschriften en verklaringen gemeentelijke basisadministratie	2.637
uittreksels burgerlijke stand	1.950
akten van geboorte	1.742
rijbewijzen	1.234
bijschrijven van kinderen in reisdocumenten	1.219
overige reisdocumenten	863
akten van overlijden	455
eigen verklaringen	332
legalisaties handtekeningen	251
verklaringen omtrent gedrag	228
passen 65	152
akten van huwelijk	69
akten van echtscheiding	45
visvergunningen	23
naturalisaties	19
akten van partnerregistraties	11
opties (naturalisatiewetgeving)	5

APV-vergunningen

In 2003 wordt hard gewerkt aan verbetering van de dienstverlening op het gebied van de APV-vergunningen (Algemene Politie Verordening). De advisering door externen vindt voortaan plaats volgens vastgestelde protocollen.

Gevolg is dat de procedure sneller verloopt en klanten eerder over een vergunning beschikken. Ook de informatievoorziening gaat vooruit: in 2003 begint de gemeente met het openbaar maken van aanvragen en besluiten, zodat burgers hun zienswijze of bezwaren bekend kunnen maken.

<i>verleende APV-vergunningen in 2003</i>	<i>aantal</i>
reclamevergunningen	37
diverse APV-vergunningen	37
evenementenvergunningen	35
standplaatsvergunningen	16
vergunningen Drank- en Horecawet	9
verordeningen, beleidsnotities etc.	8
kansspelvergunningen	0
bijzondere wetten	0
vergunningen prostitutiebeleid	0

Economische zaken

Het klantenonderzoek van 2002 heeft ondubbelzinnig duidelijk gemaakt dat bedrijven een intensiever contact willen met een gemeente die klantgerichter werkt dan zij op dat moment doet. Een heldere opdracht voor 2003, een jaar dat zich dan ook kenmerkt door veelvuldig contact met Leiderdorpse bedrijven en bedrijven die zich in Leiderdorp willen vestigen. Bestaande overlegstructuren worden tegen het licht gehouden, hetgeen leidt tot nieuwe afspraken. Naast telefonische en persoonlijke gesprekken ontmoeten gemeente en bedrijven elkaar steeds vaker digitaal.

De contacten bestaan voornamelijk uit het verstrekken van informatie, geven van advies en behandelen van verzoeken en klachten. Daarnaast begint het college met het afleggen van bedrijfsbezoeken, enerzijds om een goed beeld van de bedrijven in kwestie te krijgen, anderzijds om het ondernemersklimaat in Leiderdorp in kaart te brengen.

Veel aandacht gaat in 2003 uit naar bedrijventerrein De Baanderij. De gemeente werkt samen met ondernemers, Kamer van Koophandel, regionale milieudienst en politie aan een toekomstvisie. De projectgroep die wordt gevormd, onderzoekt de situatie waarin het bedrijventerrein zich bevindt en schetst de gewenste ontwikkelingsrichting. In het voorjaar van 2004 moeten haar activiteiten uitmonden in een eindrapport.

<i>activiteiten van de afdeling Economische Zaken in 2003</i>	<i>aantal</i>
plaatsingen op reservelijst/afvoeren wachtlijst	32
afgehandelde aanvragen koopzondagen	5
ingetrokken standplaatsvergunningen	2
standplaatsvergunningen markt	1

Belastingen

De gemeente wil de mogelijkheid bieden om gegevens van woningen en bedrijven in te zien via internet. Deze digitale dienstverlening wordt in 2003 voorbereid. Burgers kunnen medio 2004 met een eigen inlognummer zien welke informatie over hun woning bekend is bij de gemeente. Afwijkingen kunnen zij doorgeven via e-mail. De gemeente zal de gegevens dan controleren. Het gaat om gegevens die de gemeente gebruikt bij de uitvoering van de Wet Waardering onroerende zaken (WOZ). De digitale dienstverlening heeft als doel de gegevens over de waardering van alle objecten zo betrouwbaar mogelijk te maken. Per 1 januari 2005 zal ook de waarde van de objecten bekend zijn en kunnen burgers zelf het taxatieverslag bekijken en uitprinten.

Brandbestrijding

Preventie

In 2003 vinden alle voorgenomen preventieve controles plaats en worden alle vergunningen volgens planning verlengd. Dat is mede te danken aan de aanstelling van een handhaver vergunningen. Aangezien deze ook werkzaam is voor de afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu, is de afstemming tussen de brandweer en bouw- en woningtoezicht verbeterd.

De Rekenkamer doet in 2003 onderzoek naar het afgifte- en controlebeleid van gebruiksvergunningen. Conclusie luidt dat de brandweer de zaak goed op orde heeft.

Repressie

De regionale brandweer onderzoekt in 2003 de repressieve kwaliteit en kwantiteit van de gemeentelijke brandweerkorpsen. De uitkomsten, die naar verwachting begin 2004 beschikbaar komen, moeten ertoe leiden dat kwaliteit en organisatiestructuren van de deelnemende korpsen in de toekomst beter op elkaar aansluiten.

<i>activiteiten brandweer 2003</i>	<i>aantal</i>
uitgerukt voor de brand	208
uitgerukt voor hulpverlening	75
afgegeven gebruiksvergunning	13

Jaarverslag

Voor meer informatie verwijzen wij u naar het jaarverslag van de brandweer.

Openbare orde en veiligheid

Veel aandacht gaat in 2003 uit naar vandalisme. In december verschijnt een notitie met diverse suggesties om dit probleem te bestrijden. Het antwoord ligt in een gezamenlijk optreden van gemeente, politie, maatschappelijke instellingen en bewoners. Samen zoeken deze betrokkenen naar oplossingen, op het gebied van zowel preventie als repressie.

Als onderdeel van de rampenbestrijding vergt ook een mogelijke massavaccinatie de nodige inzet. De gemeente investeert veel tijd en menskracht om hiervoor een draaiboek te ontwikkelen.

Bouwen en wonen

Op het gebied van bouwen en wonen vinden in 2003 diverse ontwikkelingen plaats. Hierna volgt een overzicht.

Steigers Dwarswatering

Steeds meer mensen vragen in de loop van 2003 toestemming voor de bouw van een aanlegsteiger in de Dwarswatering. Veel bewoners van woningen in de Leyhof en Buitenhof willen graag een boot aanleggen bij hun huis. In mei blijkt dat er wel erg veel belangstelling is voor de bouw van een steiger en dat steeds meer omwonenden en organisaties bezwaar maken. De raad neemt daarop een voorbereidingsbesluit. Daardoor kunnen een jaar lang geen vergunningen meer worden verleend voor de bouw van steigers.

De raad wil hiermee voorkomen dat de Dwarswatering te druk wordt. In het voorjaar van 2004 zal de raad een nieuw bestemmingsplan vaststellen voor de Dwarswatering. Op basis van dat plan kunnen alleen nog maar bij de Leyhof steigers worden gebouwd en blijft de rest van de Dwarswatering open en groen.

Nieuw NME-centrum

In De Houtkamp komt een nieuw centrum voor natuur- en milieueducatie (NME) ter vervanging van het huidige MEC-gebouwtje in het park. Dit besluit de raad in februari 2003. Het nieuwe NME-centrum wordt gebouwd op de vijfsporang van paden tussen het restaurant en de Rabobank. De raad beseft dat het gevoelig ligt om te bouwen in het park, maar wil toch ruimte bieden voor het nieuwe NME-centrum. De architect van het nieuwe gebouw zal in 2004 met zijn ontwerp naar buiten treden. Op een informatie-avond krijgen geïnteresseerden hier meer over te horen en te zien. De gemeente zal tijdens de nog te volgen procedures voldoende gelegenheid bieden om zienswijzen en eventuele bezwaren kenbaar te maken.

Sjelter

De gemeente gaat het gebouw Sjelter in 2004 slopen. Daarvoor in de plaats komen nieuwe woningen.

De buurtbewoners geven in 2003 op een informatieavond hun mening over vier nieuwbouwvarianten. Het model dat op de meeste steun van de buurtbewoners kan rekenen, wordt verder uitgewerkt. Naar aanleiding van de informatieavond verandert ook de plek waar een klein aantal gehandicaptenwoningen is gepland. De gemeente streeft ernaar dat er fraaie, levensloopbestendige woningen op de locatie Sjelter komen, die passen in de wijk.

Driegatenbrug

Aan de rand van Leiderdorp, tussen De Zijl, Dwarswatering en de ringweg N445, ligt Driegatenbrug. De gemeenteraad van Leiderdorp stelt in het voorjaar van 2003 het ontwikkelingsconcept voor Driegatenbrug vast. De uitwerking van dit concept wordt in 2004 bekendgemaakt.

In Driegatenbrug worden – op en rondom de plaats waar tot in 2002 het asielzoekerscentrum stond - ongeveer 150 woningen gebouwd. Eerst vindt sanering van de grond plaats.

De woningen zijn gelijk verdeeld over 5 groepen, variërend van goedkope koop- en huurappartementen tot dure poldervilla's. Verder krijgen bestaande studentenverenigingen een nieuw watersportcentrum en wordt het opvallende gebouw aan de Zijldijk, een oude meelfabriek, een horecagelegenheid.

Ondanks de woningbouw blijft Driegatenbrug groen en het polderlandschap herkenbaar.

Driegatenbrug wordt de toegang naar het Groene Hart.

Artikel-19-procedures

Voor locatie Kruyt, Splinterlaan 156, wordt de vrijstellingsprocedure in 2003 afgerond. Tevens worden alle benodigde vergunningen voor de nieuwbouw afgegeven. Het voormalig pand van de firma Kruyt maakt plaats voor appartementen en bedrijfsunits op de begane grond.

Aan de Achthovenerweg 29 krijgt maatschap Mooren vergunning voor het oprichten van een bedrijfs-woning. Hiervoor doorloopt de maatschap een vrijstellingsprocedure. Uiteindelijk geeft de provincie in september 2003 de vergunning af. Vervolgens verleent de gemeente de bouwvergunning voor het oprichten van de bedrijfswoning.

Bestemmingsplannen

De woonwijken Zijlkwartier en Ouderzorg krijgen in 2003 een nieuw bestemmingsplan. Dit nieuwe bestemmingsplan legt vooral de bestaande situatie opnieuw vast. Het gebied krijgt vier wijzigingsgebieden, waarbij de mogelijkheid bestaat om, na het verdwijnen van de huidige bebouwing, nieuwbouw te laten plaatsvinden; veelal woningbouw. De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan Zuid West op 6 oktober 2003 vast. Het bestemmingsplan gaat vervolgens voor goedkeuring naar de provincie.

Het ontwerpbestemmingsplan voor de wijk Voorhof ligt ter inzage van 16 oktober tot en met 12 november 2003. Hierop komen verschillende reacties binnen. De reacties hebben vooral betrekking op de uitbouwmogelijkheden aan de voorzijde van de woningen, de uitbreidingsmogelijkheden van de drie aanwezige scholen en het omzetten van de schoolbestemming in woonbestemming. Na behandeling van de binnengekomen reacties wordt het bestemmingsplan aangepast. Vervolgens stelt de gemeenteraad het bestemmingsplan vast.

Openbare ruimte

Het aantal klachten over het onderhoud van de groenvoorzieningen vermindert sterk in 2003. In een aantal jaren tijd is het aantal schoffel- en papierprikronde verhoogd en het toezicht op de aannemers verscherpt. Wel zijn er klachten over de wijze waarop wordt gesnoeid: ondeskundig en te rigoureuus luidt het oordeel van de klagers. Mede daarom overweegt de gemeente de groenvoorzieningen weer in eigen beheer te nemen.'

Kapvergunningen

In reactie op aanvragen om een kapvergunning komen in 2003 in 24 gevallen zienswijzen binnen. Soms leiden die zienswijzen tot aanpassingen in de vergunning (bijvoorbeeld strengere regels voor herplanten), een enkele keer ook brengen zij het college tot het besluit om de vergunning niet te verlenen. Uiteindelijk verleent de gemeente 155 kapvergunningen. Tegen negen daarvan wordt bezwaar aangetekend. De Commissie bezwaarschriften adviseert echter in alle gevallen bij het oorspronkelijke besluit te blijven.

Milieu

De Milieudienst West-Holland voert de milieutaken uit voor de gemeente Leiderdorp, net als die voor de gemeenten Leiden, Oegstgeest, Zoeterwoude en Warmond. Informatie over de dienstverlening op het gebied van milieu kunt u daarom vinden in het jaarverslag van de Milieudienst.

Grofvuil

De grofvuillijn is vanaf 2003 vaker bereikbaar, namelijk op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur.

Sociale zaken

De raad keurt in het eerste kwartaal van 2003 het zogeheten agressieprotocol goed. Dit protocol biedt medewerkers richtlijnen voor het handelen bij verschillende vormen van agressie door burgers.

cijfers sociale zaken in 2003	aantal
Abw-uitkeringen per 31 december 2003 (inclusief Bbz)	251
loaw-uitkeringen per 31 december 2003	13
loaz-uitkeringen per 31 december 2003	6
instroom Abw / Bbz / loaw / loaz in 2003	65
uitstroom Abw / Bbz / loaw / loaz in 2003	58
afgehandelde aanvragen kwijschelding belastingen	365
afgehandelde aanvragen schuldhulpverlening	28

Burgers aan het woord

Mevrouw Joke Temmink, nadat zij een 60pluspas heeft opgehaald en een formulier om een financiële bijdrage voor thuiszorg aan te vragen.

Mevrouw Temmink is niet onverdeeld positief over de dienstverlening van de gemeente: 'Het hangt er een beetje vanaf wie je treft. Ik heb goede ervaringen, maar ook een aantal minder goede.'

De minder goede ervaringen brengen haar tot de volgende suggesties ter verbetering: 'Wat mij betreft mag het wel wat menselijker, wat persoonlijker. Zo heb ik bijvoorbeeld onlangs een standaardbrief van de wethouder ontvangen, die gezien mijn persoonlijke situatie minder gepast was. Verder zou ik het prettig vinden als er een kennismakingsgesprekje zou plaatsvinden bij vervanging van de vaste consulent. Dan weet je tenminste met wie je te maken hebt.'

Ook de overdracht tussen consulenten zou beter kunnen, vindt ze: 'Soms merk je dat vervangers niet goed op de hoogte zijn van mijn situatie.' Over de wachttijden daarentegen heeft mevrouw Temmink geen klagen: 'Die vallen alles mee. Natuurlijk, je weet dat je soms op je beurt moet wachten - dat hoort erbij - maar lang duurt het nooit.'

Zorg en welzijn

Volksgezondheid

In juni 2003 stelt de gemeente de eerste lokale nota volksgezondheidsbeleid 2003-2007 vast. 'Morgen gezond weer op!' luidt de titel. De nota richt zich op het veranderen van de levensstijl van diverse groepen Leiderdorpers. Uit gegevens van diverse instellingen blijkt dat 50 procent van de Leiderdorpers onvoldoende beweegt, 85 procent regelmatig alcohol gebruikt (meer dan 5 dagen per maand meer dan 5 glazen) en 37 procent overgewicht heeft. De jeugd tussen de 12 en 17 jaar rookt bijna net zo veel als volwassenen en ook het alcoholgebruik onder jongeren neemt toe. De gemeente wil jeugdigen de komende jaren stimuleren meer te bewegen en verantwoord om te gaan met alcohol en sigaretten. Verder wil zij twee keer per jaar overleg gaan voeren met alle zorgverleners binnen Leiderdorp. In dat overleg kunnen de gezondheidsproblemen van Leiderdorpers aan de orde komen en kan de onderlinge samenwerking vorm krijgen.

Samenwerking bibliotheek en welzijnsorganisaties

De bibliotheek werkt sinds het voorjaar van 2003 veelvuldig samen met diverse welzijnsorganisaties. Aan deze samenwerking doen onder meer mee: sociaal-cultureel werk, maatschappelijk werk, Pluspunt, Kinderkring, Volksuniversiteit, Vluchtelingenwerk en Oudheidkamer. Deze brede onderlinge samenwerking tussen zo veel verschillende organisaties is nieuw. Zij komt voort uit een project dat wordt gesubsidieerd door de provincie Zuid-Holland. De vormen van samenwerking tussen de bibliotheek en welzijnsorganisaties lopen uiteen: informatiepunt voor cursussen, voorleesmiddagen, tentoonstellingen, informatieavonden voor ouders over opvoeding, etc. In het jaar 2004 gaat men daadwerkelijk aan de slag met deze activiteiten.

Sociaal-cultureel centrum

In het jaar 2003 krijgt het plan van architectenbureau Jo Coenen voor de nieuwbouw van het sociaal-cultureel centrum verder vorm. Voor de inpassing van het centrum op de locatie Santhorst wordt een aantal ontwerpen gemaakt. Ook wordt een start gemaakt met de kostenberekening van de bouw van het centrum. Naar verwachting geeft de gemeenteraad in 2004 groen licht voor uitvoering van het plan.

Sociaal-cultureel werk

Het sociaal-cultureel werk bereikt in het jaar 2003 vele doelgroepen. De Stichting Sociaal Cultureel Werk Leiderdorp organiseert wekelijks activiteiten voor kinderen tussen 4 en 12 jaar, tieners in de leeftijd van 12 tot 15 jaar en jongeren vanaf 15 jaar. De ontmoetingsochtenden van de Kinderkring worden druk bezocht. Vele (allochtone) ouders met kinderen stellen vragen over speelgoed en opvoeding. Bij al deze activiteiten zijn veel vrijwilligers actief.

Senioren

Stichting Pluspunt voert in de gemeente Leiderdorp voor een groot deel het gemeentelijk beleid voor senioren uit. In 2003 verschijnt in samenwerking met Pluspunt de eerste seniorenkalender. Alle inwoners van 55 jaar en ouder van Leiderdorp krijgen deze kalender thuisbezorgd. Ook laten veel senioren hun fitheid testen binnen het GALM-project (Gronings Actief Leven Model). Het aantal senioren dat gebruikmaakt van voorzieningen zoals Tafeltje Dek Je, alarmering en ouderadviseur neemt in 2003 toe. De gemeenteraad stelt hiervoor – na een verhitte discussie - daarom extra geld beschikbaar.

Gehandicapten

Beleid

2003 is het jaar van de gehandicapten. Voor de stichting Platform Gehandicaptenbeleid Leiderdorp vormt dit een gelegenheid om - met steun van de gemeente - extra activiteiten te organiseren, zoals voorlichting op middelbare scholen en demonstraties van gehandicaptensporten.

Wet voorzieningen gehandicapten

De gemeente werkt in 2003 de achterstand weg die er voorheen was in de afhandeling van Wvg-aanvragen (Wet voorzieningen gehandicapten). Steeds minder aanvragen gaan voor advies naar het Regionaal indicatieorgaan (Rio). De gemeentelijke afdeling die de aanvragen behandelt, voert in 2003 de zogeheten 'hoogwaardige intake' in. Hierbij maakt een huisbezoek bij de aanvrager en een advies van een externe adviseur (ergotherapeut) zo mogelijk deel uit van de aanvraagprocedure.

<i>activiteiten bureau Wvg in 2003</i>	<i>aantal</i>
afgehandelde aanvragen woonkostenvoorziening	432
afgehandelde aanvragen vervoerskostenvoorziening	406
afgegeven aanvragen rolstoelen	137

Dankzij deze hoogwaardige intake is een lange gang via het Rio niet meer nodig, met als gevolg dat de afhandeling van aanvragen sneller verloopt.

Parkeerkaarten en -plaatsen

De gemeente geeft in 2003 132 gehandicaptenparkeerkaarten uit en wijst 27 gehandicaptenparkeerplaatsen toe.

Onderwijs

Onderwijsachterstanden

In 2003 starten activiteiten om (leer)achterstanden bij jonge kinderen te verkleinen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met basisscholen en peuterspeelzalen. De Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL) begint in 2003 op de peuterspeelzalen Duimelot (Dennenschans) en Dreumes (Lijnbaan) met een speciaal programma voor peuters. De SKL vindt het belangrijk dat de kinderen zich spelenderwijs verder ontwikkelen. De Driemaster en de Prins Willem Alexanderschool zijn bezig met het opzetten van een taalklas. Die is bedoeld voor alle vierjarigen die geen Nederlands spreken. Begin 2004 wordt deze taalklas geopend.

De Gomarusschool begint zowel op de school als op de peuterspeelzaal met een speciaal (les)programma. Daarnaast wordt er een begin gemaakt met het overdragen van gegevens van kinderen als zij van de peuterspeelzaal overstappen naar de basisschool.

Onderwijs Allochtone Levende Talen (OALT)

Met ingang van het schooljaar 2003/2004 staat het Taallokaal Leiden open voor Leiderdorpse leerlingen met een Turkse en Arabische achtergrond. In het Taallokaal worden lessen gegeven in de eigen taal en cultuur. De lessen zijn bestemd voor leerlingen uit de groepen 5 tot en met 8 van de basisschool.

De lessen zijn gratis en vinden plaats buiten schooltijd.

Huisvesting

In 2003 gaat extra aandacht naar onderwijshuisvesting. Als onderdeel van de onderwijskundige vernieuwingen binnen het basisonderwijs wordt voor iedere school een oplossing gevonden. Het merendeel van de scholen beschikt nu over extra ruimte waar leerlingen in kleinere groepen kunnen werken, waar leerkrachten zich kunnen terugtrekken, etc. Er wordt besloten tot uitbreiding van schoolgebouwen om de verwachte groei van het aantal leerlingen in de nabije toekomst op te vangen.

De plannen voor de uitbreiding van de Koningin Julianaschool en de Willem de Zwijgerschool zijn in voorbereiding. Zoals in het collegeprogramma staat, komt er in 2003 een vestiging van de VSO-ZMOK binnen de gemeente Leiderdorp. De school wordt gehuisvest in het pand Touwbaan 42a en er worden

vier groepen leerlingen opgevangen. Deze vestiging lost een regionaal probleem grotendeels op.

De oorspronkelijke wachtlijst van honderd leerlingen is op het moment dat de school met acht groepen werkt, met zestig leerlingen ruim gehalveerd. Binnenkort komt in de bollenstreek een vergelijkbare voorziening, waarmee de problematiek tot het verleden behoort.

De gemeenteraad besluit elk school- en welzijnsgebouw te voorzien van een beveiligingsinstallatie. De installaties voldoen aan de eisen van de brandweer en de verzekeringsmaatschappijen. In 2003 ondergaat de rooms-katholieke basisschool een renovatie en een uitbreiding.

Brede school Oude Dorp

In januari 2003 brengen de toekomstige gebruikers van de brede school een pedagogische visie uit. Deze visie geeft weer wat een brede school inhoudt: het is meer dan een school; het is een punt in de wijk waar activiteiten op het gebied van onderwijs, welzijn en cultuur samenkomen. De gekozen locatie is overigens niet onomstreden. Zie ook het hoofdstuk 'Bezwaarschriften en klachten'.

Brede school in westelijk Leiderdorp

De gemeente brainstormt samen met de scholen, het sociaal-cultureel werk, de kinderopvang en het schoolmaatschappelijk werk over een nieuwe brede school in westelijk Leiderdorp, dat uit de buurten De Schansen, Zijlkwartier en Vogelwijk bestaat. De provincie Zuid-Holland kent in 2003 subsidie toe om de ideeën in 2004 verder uit te werken. Hierin krijgen ook de bewoners van de betrokken wijken een rol.

Kinderopvang

Het aantal plaatsen in de kinderopvang wordt in 2003 verder uitgebreid. Het gaat om 68 plaatsen kinderopvang en 40 plaatsen buitenschoolse opvang. De gemeente steunt daarnaast het plan voor het vestigen van buitenschoolse opvang bij hockeyvereniging Alecto. Deze opvang opent in de eerste helft van 2004 zijn deuren.

Sport

Breedtesport

Het college roept in 2003 belangstellenden op om mee te werken aan het uitvoeren van de regeling 'breedtesportimpuls' (BSI) van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Elf personen melden zich aan en worden lid van de taskforce die de regeling voorbereidt.

Het college vraagt de taskforce om in overleg met alle betrokken organisaties en personen een subsidie-aanvraag voor te bereiden en voor zover mogelijk op te stellen. De taskforce maakt daarnaast op verzoek van het college een beschrijving van de doelen, taken en randvoorwaarden van een sportservicepunt in Leiderdorp. Ook formuleert de taskforce voorstellen voor de algemene belangenbehartiging van de sport, waaronder ook de breedtesport. In een rapport zal de taskforce verslag doen van zijn bevindingen.

Bloemerdooverleg

Het Bloemerdooverleg gaat in 2003 van start. Dit is een buurtoverleg om sport- en recreatiepark De Bloemer tot een veiliger verblijfsomgeving te maken en om meer gezamenlijke betrokkenheid en een beter gebruik van het park te bereiken.

Gronings Actief Leven Model (GALM)

Het Gronings Actief Leven Model (GALM), hier Samen Sportief Gezellig genoemd, is een groot succes in Leiderdorp. De deelnemers zijn zeer enthousiast en de doelstelling voor 2003 om niet-actieve senioren in beweging te krijgen, wordt ruimschoots gehaald. Komend jaar krijgt GALM een vervolg.

Renovatie Sportcomplex De Does

De renovatie van het sportcomplex de Does start in 2003. Technische installaties worden verbeterd en de beweegbare bodem wordt vervangen. In verband met de beoogde woningbouw op de huidige parkeerplaats wordt in 2004 een voorstel ontwikkeld om de ingang van het centrum naar de achterkant te verplaatsen. Daarbij wordt overwogen het zwembad verder te moderniseren.

De burgemeester aan het woord

'Naast alle pogingen om tot een klantgerichte organisatie te komen, gaat de reguliere dienstverlening gewoon door. Voor en met burgers. Want het belang van samenwerking tussen gemeente en belanghebbenden wordt steeds evidentier. Het volgende hoofdstuk getuigt daarvan.'

3. Meedenken en meepraten

Burgemeester en wethouders willen bestuurders met oren zijn. Zo staat het in het collegeprogramma 2002-2006. Ze bedoelen ermee dat zij in samenspraak met burgers beleid willen ontwikkelen. Een voornemen dat de raad met instemming heeft begroet. Er zijn allerlei manieren om invloed uit te oefenen op het beleid. Voorbeelden zijn inspreken tijdens de raadsvergaderingen en bezoeken van het inloopspreekuur van het college. Daarnaast is er wijk- en buurtgericht werken en zijn er allerlei interactieve projecten waarbij de gemeente burgers betrekt bij het maken van beleid. Ten slotte zijn er diverse al dan niet officiële adviesorganen die invloed hebben op het beleid van de gemeente.

Inspreken

Raadsvergaderingen

In 2003 maken 23 inwoners en andere belanghebbenden gebruik van hun inspreekrecht. Zij stellen uiteenlopende zaken aan de orde, van de oorlog in Irak tot de Wet voorzieningen gehandicapten. Sommige onderwerpen brengen meerdere mensen op de been, zoals de bouwaanvraag voor een uitgaanscentrum op de Baanderij, de buitenschoolse opvang, de Munnikkenpolder en de Van der Valk Boumanweg.

Vergaderingen commissie 1

Commissie 1 telt in 2003 acht insprekers, waarvan vijf over uitbreiding van het aanlijngedebod voor honden.

Vergaderingen commissie 2

28 insprekers brengen in 2003 een bezoek aan de vergaderingen van commissie 2. Hete hangijzers zijn de Munnikkenpolder, Driegatenbrug, het Integraal Verkeer- en VervoersPlan, W4 en de volkstuinten in de Kalkpolder.

Vergaderingen commissie 3

In 2003 doen zes Leiderdorpers van zich horen tijdens vergaderingen van commissie 3. Het gemeentelijke vrijwilligersbeleid en de streekmuziekschool komen meermalen ter tafel. Overigens wordt voor de veiligheid een maximaal aantal bezoekers gehanteerd bij raads- en commissie-vergaderingen. Dat aantal wordt in 2003 echter geen enkele keer bereikt.

Inloopspreekuur

Elke maand (behalve tijdens de grote vakantie) houdt het college spreekuur. Iedereen die dat wil, kan van die gelegenheid gebruikmaken om met een van de collegeleden te spreken.

Vonden de spreekuren voorheen altijd plaats in het gemeentehuis, in 2003 trekt het college de wijken in, met als doel meer wijkgerichte vragen te krijgen.

Dat blijkt niet zo te werken: de spreekuren worden nog steeds door mensen uit heel Leiderdorp bezocht, waardoor een soort reizende karavaan ontstaat waar burgers achteraan trekken. Omdat het bovendien lastig is steeds voor een andere locatie te zorgen, wordt al snel besloten het spreekuur voortaan weer in het gemeentehuis te houden: een centrale en goed herkenbare en bereikbare locatie.

Gemiddeld brengen in 2003 vier burgers een bezoek aan het maandelijkse spreekuur. De onderwerpen die zij aansnijden zijn van uiteenlopende aard. Veelal gaat het om zaken waar zij een persoonlijk belang bij hebben. Zo zijn er vragen over de verkoop van groenstrookjes, de verkeerssituatie in de wijk, op- en afritten voor invaliden, aanvragen in het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten, de bouw van een eventuele disco op De Baanderij en een benzinepomp langs de N445, de tariefstelling van de onroerende-zaakbelasting, et cetera.

Referenda

Over sommige raadsbesluiten kan een 'raadgevend correctief referendum' worden gehouden. Burgers kunnen hiermee aangeven wat zij van het raadsbesluit vinden. Zo'n referendum heet raadgevend omdat de uitslag niet bindend is: de gemeenteraad bepaalt of zij de uitkomst van het referendum wel of niet overneemt. Correctief is zo'n referendum omdat het alleen over bestaande raadsbesluiten kan gaan; het is dus niet mogelijk om zomaar een onderwerp aan te dragen.

In 2003 worden in Leiderdorp geen referenda gehouden. Er komen hiervoor ook geen verzoeken binnen.

WOB-verzoeken

De Wet Openbaarheid Bestuur (WOB) biedt iedereen de mogelijkheid bestuurlijke besluitvormingsprocessen in te zien. Alle overheidsdocumentatie is in principe openbaar. Dat geldt niet alleen voor schriftelijke stukken maar ook voor banden, foto's, ponskaarten en microfiches, tenzij ze onder de wettelijke uitzonderingsgronden vallen. In dat geval kan de overheid inzage weigeren.

In 2003 worden drie WOB-verzoeken ingediend. Eén daarvan wordt onmiddellijk ingewilligd. In twee gevallen gaat het om het verstrekken van grondberekeningsprijzen. Deze verzoeken worden afgewezen omdat het belang van openbaarheid van de informatie niet opweegt tegen de economische belangen van de betrokkenen (WOB art. 10, lid 2b).

Burgerinitiatief

De raad stelt in december 2003 de verordening burgerinitiatief vast. Deze verordening geeft burgers de mogelijkheid om agendapunten op de politieke agenda te zetten. Uiteraard gelden hiervoor regels.

Die regels worden begin 2004 gepubliceerd in Gemeente aan Huis. Evaluatie vindt plaats na een jaar.

Wijk- en buurtgericht werken

Dat het wijk- en buurtgericht werken meer is dan een modegril, is de afgelopen jaren gebleken. Het wijk- en buurtgericht werk speelt een grote rol in het overbruggen van de afstand tussen politiek, bestuur en burgers en het vergroten van betrokkenheid in de wijken. Dat blijkt alleen al uit het tastbare succes van de verschillende buurtoverleggen en het betrekken van een grote groep burgers bij het opstellen van buurtplannen en activiteiten om de wijk leefbaar te houden. In 2003 wordt er bijvoorbeeld een schoonmaakactie georganiseerd in het Zijkwartier, maar ook in de Oranjewijk en Buitenhof Midden/West is sprake van wijk- en buurtgericht werken.

De buurtcoördinator legt in 2003 het accent steeds meer op het ontwikkelen en coachen van beleid. Afhankelijk van de problematiek wisselt de rol van de buurtcoördinator tussen stimulator, mediator en beleidsmedewerker. In 2003 gaat bovendien de samenwerking van start tussen de buurtcoördinator en de buurtwerker van het sociaal-cultureel werk. Dit duo speelt een essentiële rol bij het werken aan leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang in wijk en buurt.

In 2003 spreekt het college de intentie uit om wijk- en buurtgericht werken niet overal in Leiderdorp te introduceren, maar alleen in de buurten waar zich problemen voordoen. Het plan is om ook in de Dreven en Schansen en in de Kerkwijk te starten. Deze buurten verdienen de komende jaren extra aandacht van de gemeente vanwege de ontwikkelingen - verbreding A4, centrumplan en renovatie van Schansen en Dreven - die daar spelen. Samen met het Zijkwartier, de Oranjewijk en Buitenhof Midden/West, waar het project al loopt, worden dit de vijf wijken waarvoor de gemeente alles uit de kast trekt om het contact tussen gemeente en inwoners te verbeteren. Of de raad de intentie van het college onderschrijft, zal in 2004 moeten blijken. Bij de besluitvorming zullen zeker ook de resultaten van de effectmeting die op stapel staat, een rol spelen.

IBO-protocol

In 2002 heeft de raad richtlijnen voor interactief bestuur vastgelegd in het protocol Interactieve Beleids- Ontwikkeling, meestal kortweg IBO-protocol genoemd. Deze richtlijnen maken duidelijk wanneer en onder welke voorwaarden van interactieve beleidsontwikkeling gebruik kan worden gemaakt en wat de consequenties zijn. Zo moet van tevoren voor alle betrokkenen helder zijn binnen welke marges zij kunnen meepraten en wat er met hun bijdrage wordt gedaan.

In 2004 is de gemeente van plan een interactief traject op de voet te volgen en te evalueren, om op die manier na te gaan of het protocol goed werkt in de praktijk.

Interactieve projecten

De gemeente pakt in 2003 veel projecten interactief aan, hoewel niet in alle gevallen volgens de richtlijnen van het IBO-protocol. Hieronder volgt een aantal voorbeelden.

Centrumplan

De ontwikkeling van de centrumplannen komt in 2003 uitgebreid aan bod in de krant en in nieuwsbrieven voor de 600 woningen in het centrumgebied. Vooral over de vergunningen voor de woontorens en de wegwerkzaamheden die daarmee verband houden, geeft de gemeente op diverse manieren uitleg. Over de noodzakelijke afsluiting van de Laan van Ouderzorg voert de gemeente elke zes weken afzonderlijk overleg met de winkeliers. Op verzoek van de winkeliers wijzigt de gemeente de inrichting van de parkeerplaatsen en komen er in 2003 onder meer extra rampaaltjes om ramkraken bij de juwelier en andere winkeliers te voorkomen. Overleg tussen Vesteda en de bewoners van de kopgevelappartementen langs de Laan van Ouderzorg leidt tot instemming. Tegen de vergunningen wordt dan ook geen beroep ingesteld. Tijdens een drukbezochte bijeenkomst in december 2003 in de Muzenhof worden de bewoners 'bijgepraat' over de stand van zaken van de ontwikkeling van het kloppend hart.

De centrumplannen krijgen een herkenbaar logo met het (kloppend) hart. Op de website is regelmatig geactualiseerde digitale informatie te vinden. Via een apart e-mailadres voor het centrumplan kan men wensen en ideeën kenbaar maken.

W4

Het W4-project (Wonen, Werken, Water en Wegen) is het plan voor de verdiepte aanleg van de te verbreden rijksweg A4 én de ontwikkeling van de naastgelegen grondgebieden. De gemeente heeft geregeld contact met de overige W4-partners (Rijkswaterstaat, het ministerie van VROM, de provincie en de twee andere gemeenten Zoeterwoude en Leiden). Het ambtelijk overleg vindt plaats in de werkgroep W4 en het bestuurlijk overleg in de Bestuurlijke Begeleidingsgroep (BBG).

Daarnaast vindt direct overleg plaats met belangengroepen. De bewonersvereniging Holtlant is daarvan een voorbeeld. Ofschoon deze belangengroep geen unieke positie heeft, is zij wel in het bijzonder betrokken. Enerzijds omdat deze wijk al geruime tijd de aandacht vraagt voor de overlast door langrijdend verkeer en anderzijds omdat de kans bestaat dat nieuwe ontwikkelingen extra verkeer aantrekken.

Naast bewonersvereniging Holtlant is er overleg met ondernemersverenigingen (Elisabethhof) en verenigingen en instellingen die direct betrokken zijn bij de gebiedsontwikkeling.

Playpark Leyhof

Om het playpark in te richten, is de gemeente op zoek naar kinderen die mee willen denken en praten. Na een advertentie in de buurtkrant van de Leyhof, vormt zich een groep van zeven kinderen. In vier à vijf bijeenkomsten met deze jeugdgroep stelt de gemeente de definitieve inrichting vast. In de zomer van 2003 wordt het playpark in gebruik genomen.

Oranjegalerij

Samen met winkeliers en bewoners van de Oranjegalerij bereidt de gemeente in 2003 een plan voor ter verbetering van de wegen, het parkeren en het groen rondom het winkelcentrum. De kademuur bij de Oranjegalerij verkeert in een slechte staat en wordt in 2003 als eerste vervangen. Tegelijkertijd wordt een vlonder over de vijver aangelegd.

Daarna vertaalt een ingenieursbureau de wensen van de ondernemers en de gemeente in een voorlopig ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte. De gemeente en de ondernemers presenteren het voorlopig ontwerp tijdens een inloopbijeenkomst aan de omwonenden. Eind april of begin mei 2004 start de herinrichting.

Santhorst

Het parkeren rondom het winkelcentrum Santhorst wordt in overleg met de winkeliers verbeterd. Door te kiezen voor schuin parkeren in plaats van haaks parkeren is het makkelijker om de parkeerplaatsen in- en uit te rijden. Gelijktijdig met de maatregelen voor het parkeren worden paaltjes geplaatst om de winkeliers te beschermen tegen ramkraken met auto's.

Integraal Verkeer- en VervoersPlan (IVVP)

Het Integraal Verkeer- en VervoersPlan (IVVP) wordt ontwikkeld met behulp van inspraak van bewoners. De gemeenteraad stelt het plan in juni 2003 vast. De projecten, die moeten leiden tot een verbetering van de verkeersveiligheid, worden uitgevoerd in een periode van tien à vijftien jaar. Het IVVP behelst onder meer het aanleggen en verbeteren van fietspaden, het terugdringen van het doorgaande autoverkeer dwars door de gemeente, het inrichten van 30-kilometerzones in woonwijken en het verbeteren van het openbaar vervoer.

Schansen/Dreven

De gemeente spreekt uitvoerig met een vertegenwoordiging van bewoners (het planteam) over de noodzakelijke aanpassing van de plannen voor de Schansen. Dit leidt tot veel minder sloop van woningen dan aanvankelijk de bedoeling was. Uniek is dat de bewoners zelf met alternatieven voor sloop en nieuwbouw komen. Zij presenteren een prachtige maquette. Deze vormt de basis voor besluitvorming in de raad. Nieuwsbrieven, gemaakt door bewoners, informeren de overige bewoners van de wijk (690 woningen) over de plannen. In het voorjaar van 2003 wordt een wijkteet voor buurtwerk geplaatst, met als doel de afstand tot de burgers te verkleinen. Tijdens de uitvoering van de plannen komt er regelmatig bezoek. Onder meer een delegatie van elf raadsleden en de wethouder bezoeken het project en bekijken zowel de oude als de nieuwe situatie. Ook de provincie, de verstrekker van de subsidie, bezichtigt de locatie. Bij alle bezoeken spelen de bewoners een grote rol. Zij presenteren zelf hun wijk. Grootste zorgpunt blijft de vuilnisophaal. Afgesproken wordt onder meer dat voordat de bergingen van een bepaald blok leeg moeten worden opgeleverd, vuilbakken worden neergezet.

Verkeersmaatregelen Vronkenlaan en Van Poelgeestlaan

De verkeersmaatregelen op de Vronkenlaan krijgen in het najaar van 2003 hun beslag. Deze maatregelen, die tot doel hebben de verkeersveiligheid te vergroten, zijn in samenspraak met bewoners tot stand gekomen. Zij brengen de knelpunten in kaart en dragen in twee werkgroepen oplossingen aan. Overigens blijkt al snel dat de maatregelen niet helemaal het verwachte effect hebben. Daarom besluit het college eind 2003 om ze na de zomer van 2004 te evalueren.

Dag voor de Ouderenhuisvesting

De Seniorenraad houdt op 5 februari 2003 een Dag voor de Ouderenhuisvesting. De gemeente faciliteert dit initiatief. Het belangrijkste onderdeel van deze dag is de overhandiging van het rapport 'Woningen voor Ouderen' aan de gemeente. Dit rapport heeft de Seniorenraad opgesteld in opdracht van de commissie Wonen van Stichting Samenwerkingsorgaan Belangenbehartiging Ouderen in Zuid-Holland (SBO). De bijeenkomst leidt tot chaotische taferelen. De opkomst is dusdanig hoog dat om veiligheidsredenen wordt besloten om mensen de toegang tot het gemeentehuis te ontfemen.

Breed woonbehoeftenonderzoek

De gemeente houdt in de eerste helft van 2003 een breed woonbehoeftenonderzoek onder de Leiderdorpse bevolking. Doel daarvan is inzicht te krijgen in het soort woningen dat in de toekomst moet worden

gebouwd in Leiderdorp en in de aanpassingen die nodig zijn in de bestaande woningvoorraad en woon-omgeving. Het uiteindelijke streven is ervoor te zorgen dat bewoners zo lang mogelijk op aangename wijze in hun buurt en woning kunnen blijven wonen. Ongeveer 1.200 huishoudens krijgen telefonisch vragen voorgelegd over hun huidige woonsituatie, hun gewenste woonsituatie in de toekomst en onderwerpen zoals zorg, welzijn, voorzieningen en bereikbaarheid. De Leiderdorpse bevolking werkt zeer bereidwillig mee, waardoor de gemeente per wijk beschikt over een breed scala aan actuele gegevens. Ook tijdens de drie bewonersavonden, waar de uitkomsten per wijk worden gepresenteerd, leveren de deelnemers een schat aan informatie, waardoor de onderzoeksuitkomsten in de juiste context kunnen worden geplaatst. Zoals is toegezegd op de Dag voor de Ouderenhuisvesting wordt voor senioren (55plus) een aparte discussiemiddag georganiseerd. Tijdens die middag komen specifieke aandachtspunten voor senioren op het gebied van wonen, zorg en welzijn aan de orde.

Adviesorganen

Er zijn diverse organen die de gemeente gevraagd en ongevraagd adviseren over onderwerpen die voor hen van belang zijn. Hieronder volgt een overzicht.

Officiële adviesorganen

■ *Seniorenraad*

De Seniorenraad, die het college van burgemeester en wethouders gevraagd en ongevraagd van advies kan voorzien omtrent seniorenbeleid, reageert in 2003 diverse malen op gemeentelijk beleid, waaronder het lokaal gezondheidsbeleid en het vrijwilligersbeleid.

■ *Clëntenplatform voor gehandicapten*

Geregeld overlegt het Platform Gehandicapten informeel met de afdeling Werk, Inkomen, Zorg van de gemeente. Dit overleg heeft nog geen formele status.

■ *Clëntenplatform Abw*

Het cliëntenplatform Abw (Algemene bijstandswet) wordt op 4 februari 2003 geïnstalleerd. Een aantal leden van het platform meldt zich later af, waardoor de ontwikkeling van de cliëntenparticipatie vertraging oploopt. Om ervoor te zorgen dat er voldoende deelnemers zijn, werft de gemeente opnieuw leden. Dit leidt echter niet tot resultaat. Niettemin zal de gemeente een nieuwe poging ondernemen om het platform van de grond te krijgen. De Wet werk en bijstand verplicht gemeenten overigens tot een verordening op dit terrein.

■ *Sportraad*

Het bestuur van de Sportraad treedt in 2003 in zijn geheel af. De leden (de Leiderdorpse sportverenigingen) verwerpen vervolgens een voorstel om de raad op te heffen. Een interim-bestuur neemt de bestuursactiviteiten waar. Door alle perikelen is er in 2003 geen regulier overleg met de sportraad. Het contact met sportverenigingen vindt ofwel rechtstreeks plaats ofwel via het Bloemerdoverleg en de taskforce Breedtesport.

■ *Leiderdorpse Ondernemers Vereniging (LOV)*

De Leiderdorpse Ondernemers Vereniging spreekt zich in 2003 onder meer uit over de volgende onderwerpen:

- de structuurvisie detailhandel;
- de ontsluiting van De Baanderij;
- het stedenbouwkundig ontwerp voor W4;
- het project 'Naar een toekomstvisie voor De Baanderij';
- de overlegstructuur voor gemeente en LOV;
- de verplaatsing van de markt.

Daarnaast neemt de LOV deel aan werkgroepen die zijn ingesteld voor de uitvoering van het tweede economisch beleidsplan. Ook denkt de LOV mee met lokale beleidsdiscussies waar ondernemers mee te maken hebben, zoals IVVP, Centrumplan en W4.

■ *Commissie Kunstzaken*

De Commissie Kunstzaken adviseert burgemeester en wethouders over het gemeentelijke kunstbeleid. In 2003 selecteert de commissie drie kunstenaars, van wie er een het kunstwerk voor de rotonde Acacialaan-Ericalaan-Hoogmadeseweg gaat ontwerpen. Daarnaast is de commissie bezig met het selecteren van een kunstenaar voor een kunstwerk voor de brede school Oude Dorp en voor de uitbreiding van de Koningin Julianaschool.

■ *Marktoverleg*

In het marktoverleg zijn de marktkooplieden, de detailhandel van de Santhorst, de plaatselijke organisaties van consumenten en huisvrouwen en de gemeente Leiderdorp vertegenwoordigd. In 2003 levert het marktoverleg een actieve bijdrage in het opstellen van de marktverordening 2003. Met haar aanvullingen wordt een marktverordening opgesteld die werkbaar is voor zowel de gemeente Leiderdorp als de marktkooplieden. Tevens geeft het marktoverleg advies over de tijdelijke verplaatsing van de markt van de Santhorst naar het Statendaalderplein.

■ *Adviescommissie woningbouw en woonomgeving (VAC Leiderdorp)*

De VAC toetst verschillende bouwplannen op woonkwaliteit en brengt advies uit over diverse projecten. Eén keer per kwartaal vindt er een overleg plaats met de wethouder Ruimtelijke Ordening. Tijdens dit overleg wordt de voortgang van de lopende projecten en nieuwe projecten besproken.

Burgers aan het woord

Mevrouw Elise van Melis (40) uit het Zijkwartier, lid van de Commissie kunstzaken Leiderdorp

'Ik ben kunsthistorica en, hoewel ik pas een paar jaar hier woon, vind ik het leuk om iets op mijn vakgebied voor Leiderdorp te betekenen. In mijn werk – ik ben conservator van het Historisch Museum in Haarlemmermeer – ervaar ik dagelijks hoe belangrijk betrokkenheid van burgers is.'

'Taak van onze commissie is om burgemeester en wethouders te adviseren over kunst in de openbare ruimte. Dat is een leuk traject: we brengen eerst de wensen en mogelijkheden in kaart, dan welke kunstenaar of kunstenaars dat kan realiseren en vervolgens buigen we ons over zijn of haar ontwerp(en). Op basis van die gegevens komen we tot een advies.'

'Dat advies beperkt zich niet tot de keuze van het kunstwerk trouwens; wij denken ook mee over zaken als de locatie, de grootte en de hoogte.'

'Vorig jaar hebben we op verzoek van het college drie adviezen uitgebracht: één over een kunstwerk op de rotonde bij het zwembad, één over een kunstwerk bij een school en één over een glastoepassing, eveneens bij een school. Over het eerste hebben burgemeester en wethouders inmiddels een besluit genomen. Ons advies is overgenomen: het kunstwerk dat onze voorkeur had, komt er ook. Waarschijnlijk komend najaar. Leuk is het om nu te constateren dat wat wij ermee hebben bedoeld, ook is overgekomen. Je ziet het terug in alle publicaties!' Elise van Melis vindt het een goede zaak dat het college niet alleen blijk van belangstelling geeft voor kunst door geld beschikbaar te stellen, maar ook door een adviescommissie van deskundigen en burgerleden in te stellen: 'Daaruit blijkt dat ze kunst en burgers serieus nemen en dat ze een afgewogen selectie willen maken.'

Andere organisaties die de gemeente in 2003 van advies dienen

■ *Belangenvereniging A4/HSL*

De Belangenvereniging A4/HSL vertegenwoordigt de bewoners van Oranjewijk en Kerkwijk. De vereniging wordt nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom de aanleg van een verlengde verdiepte A4. De belangenvereniging speelt hierbij een actieve rol. Ze houdt zich in het bijzonder bezig met de gevolgen van de aanleg van het aquaduct en de bouwactiviteiten, het bouwverkeer en het voorkomen en beperken van overlast voor de buurt tijdens de bouw. Door de aanleg van de verlengde verdiepte A4 wordt de verkeersoverlast in het Oude Dorp sterk verminderd en ontstaat weer een visuele relatie tussen de twee wijken.

■ *Stichting tot het Behoud van de Leiderdorpse Bomen*

De Stichting tot het Behoud van de Leiderdorpse Bomen (SBLB) is een stichting in oprichting. Doel van de stichting is het controleren van het gemeentelijk groenbeleid, waaronder het groenstructuurplan, het kapvergunningenbeleid, het herplantbeleid en de groenplannen bij nieuwbouwlocaties. In 2003 adviseert de SBLB de gemeente ongevraagd bij diverse kapvergunningen. Ook met veel andere organisaties onderhoudt de gemeente nauw contact, bijvoorbeeld als het gaat om de uitvoering van bepaalde evenementen. Te denken valt aan Stichting Pluspunt, de Kunstkring, buurtvereniging, Comité Doesbrug, Vrienden van de oude kern en de Oudheidkamer.

De laatste drie bijvoorbeeld tekenen in 2003 voor de organisatie van de open monumentendag in Leiderdorp.

De burgemeester aan het woord

'In samenspraak met burgers en andere belanghebbenden beleid ontwikkelen. Niet alleen omdat we er niet onderuit kunnen en omdat het past in de tijdgeest, maar ook omdat het waardevolle nieuwe perspectieven oplevert. Omdat het uiterst inspirerend is en de mogelijkheid biedt om informatie en standpunten met elkaar uit te wisselen. Ik zeg altijd maar: je kunt beter mét elkaar praten dan óver elkaar! Jammer vind ik het overigens dat sommige mensen niet deelnemen aan het interactieve traject, maar hun kruis drooghouden tot na de besluitvorming. Dat leidt soms tot onnodige vertraging.'

4. Leiderdorp en de regio

Regionale samenwerking is noodzakelijk om regionale vraagstukken op het gebied van wonen, ruimte, economie, wegen, water en gezondheidszorg adequaat aan te pakken. Leiderdorp is voorstander van intensievere samenwerking. De gemeente neemt daarom actief deel aan de discussie over de bestuurlijke toekomst van de regio. Streven is een goede democratische bestuursvorm voor beleidsterreinen die verder reiken dan de gemeentegrenzen.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Leiderdorp heeft bestuurlijke en financiële belangen in diverse regionale samenwerkingsverbanden in de Leidse regio en daarbuiten. In 2003 steekt de gemeente veel energie in de intensivering van de samenwerking tussen de Leidse regio en de Duin- en Bollenstreek. Medio 2003 wordt een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Dat programma is gebaseerd op het programma van afspraken dat alle gemeenten en de provincie in 2002 hebben vastgesteld. Daarnaast wordt gewerkt aan de samenvoeging van de samenwerkingsorganen in de Leidse regio (vijf verschillende organen) met die van de Duin- en Bollenstreek (één orgaan). In 2003 bespreken alle gemeenten, waaronder Leiderdorp, het zogeheten schietstuk, waarin de contouren van de nieuwe regio zijn beschreven.

Leiderdorp is voor een sterke regio. Het nieuwe samenwerkingsverband moet ambitie hebben en een meerwaarde vervullen ten opzichte van de huidige situatie. Ontwikkelingen zoals de wet die het vervolg van de stadsregio's regelt (Wgr-plus) bieden kansen voor de regio. Leiderdorp wil deze kansen graag aangrijpen om de regionale kracht te versterken.

In 2003 is Leiderdorp ook betrokken bij de herindeling rondom Warmond. Eind oktober besluit Gedeputeerde Staten (GS) dat Warmond zal worden samengevoegd met Sassenheim en Voorhout. Een voor Leiderdorp interessante discussie is de toedeling van het 'Lage Land', de strook grond vanaf de Boterhuispolder tot en met Kaageiland. Leiderdorp is van mening dat alle argumenten aanwezig zijn om de Boterhuispolder in zijn geheel aan Leiderdorp toe te voegen. Dit is nu nog Warmonds grondgebied. In een brief aan GS onderbouwt Leiderdorp dit standpunt. GS neemt hierover in 2004 een definitief besluit. Overigens verricht Leiderdorp in het bewuste gebied al jarenlang de brandweer- en politietaken.

De burgers aan het woord

Henri Lenferink, burgemeester van Leiden

Het gaat steeds beter met de bereidheid tot regionale samenwerking. Ik ga er vanuit dat de fusie tussen SDB en SLR deze keer doorgang zal vinden. Dat zal de start kunnen betekenen van een nieuwe sterke regio. Leiderdorp is al jaren een van de steunpilaren van de regionale samenwerking. Met hun open, op inhoud gerichte houding vervullen de Leiderdorpse vertegenwoordigers een voorbeeldfunctie in de regio.'

Samenwerkingsrelaties

Werk, inkomen en zorg

De regiogemeenten halen in 2003 de samenwerkingsbanden op het gebied van werk, inkomen en zorg verder aan. Zo bereiden zij gezamenlijk de nieuwe Wet werk en bijstand voor. Ook als het gaat om andere beleidsonderwerpen worden de handen ineengeslagen. Op allerlei terreinen sluiten de betrokken gemeenten overeenkomsten af of werken zij samen op basis van eerder afgesloten overeenkomsten. Te denken valt onder meer aan de inkoop van reïntegratietrajecten, de uitvoering van de Wet inburgering nieuwkomers en de Wet voorzieningen gehandicapten, ketensamenwerking met het CWI Leiden en de uitvoering van sociale-recherchetaken. Naast samenwerking op diverse beleidsterreinen vindt ook tweemaandelijks portefeuillehoudersoverleg plaats over uiteenlopende beleidsterreinen. Dit overleg wordt voorbereid door het regionaal ambtelijk overleg, waarin de afdelingshoofden sociale zaken zitting hebben.

Stad/Kaag/Braassem

Leiderdorp heeft tezamen met de gemeenten Alkemade, Jacobswoude, Leiden en Warmond een Actieplan Vrijtijdsbesteding Stad/Kaag/Braassem opgesteld. Dit actieplan moet ervoor zorgen dat de toeristische en recreatieve ontwikkelingen in en rond het Kagerplassengebied en de Braassemermeer een positieve impuls krijgen. In 2003 wordt de proef met het pontveer tussen Kaageiland en Oud Ade voortgezet en gaan de ontwikkelingen rondom de Zijldijk in de gemeente Warmond van start. Deze projecten blijken een positieve uitwerking te hebben op de aantrekkelijkheid van het gebied voor recreanten.

Land van Wijk en Wouden

Het Land van Wijk en Wouden is de benaming voor het gebied dat bestaat uit de gemeenten Rijnwoude en Zoeterwoude en de landelijke delen van Alphen aan den Rijn, Leiderdorp, Leidschendam/Stompwijk en Zoetermeer. In het gelijknamige project werken deze gemeenten samen aan een duurzame groen agrarische toekomst van het gebied. Het project is onderdeel van een groter project, dat de Groenblauwe Slinger heet. Daarin werkt de provincie in overleg met betrokkenen (waaronder lokale overheden en agrarische natuurverenigingen) aan de verbetering van de samenhang tussen stad en landelijk gebied.

Aanpassingsinrichting Ade (API Ade)

De API Ade is een landinrichtingsproces in het gebied rondom Ade. Belangrijkste doel is het opheffen en compenseren van de nadelige gevolgen die de aanleg van de HSL en de verbreding van de A4 hebben voor landbouw en natuur. Een tweede belangrijk doel is adviseren over realisatie van de natuurdoelstellingen die de provincie heeft.

De landinrichtingscommissie Ade bestaat uit bestuurders van instanties die een belang hebben in het gebied. Een bestuurder van de gemeente Alkemade vertegenwoordigt de betrokken gemeenten. Om ervoor te zorgen dat de Leiderdorpse belangen nog beter worden behartigd, streeft de gemeente Leiderdorp naar een eigen vertegenwoordiger in 2004.

Leader+ Leidse Ommelanden

Het Leader+programma is een initiatief van de Europese Commissie. Doelen zijn het versterken van de economische positie van het platteland en het voorkomen en terugdringen van achterstandssituaties aldaar.

De Leidse Ommelanden zijn het meest westelijke deel van het Groene Hart. Zij omvatten onder meer grote delen van plattelandsgemeenten met kleine dorpskernen, waaronder Alkemade, Jacobswoude, Rijnwoude, Warmond en Zoeterwoude. Ook buitengebieden van enkele verstedelijkte gemeenten - waaronder Alphen aan den Rijn, Leiderdorp, Leidschendam en Wassenaar - vallen binnen de Leidse Ommelanden.

De uitvoering van het Leader+programma wordt opgepakt door belangenorganisaties (waaronder Stichting Comité Doesbrug, Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Ade en Agrarische Natuurvereniging Land van Wijk en Wouden) en lokale overheden (waaronder de gemeente Leiderdorp). Deze groep beoordeelt uitvoeringsprojecten en verdeelt de Leader+subsidiegelden in het gebied.

Vuilverwerking

In 2003 start een aantal gemeenten in de regio een onderzoek naar de mogelijkheden om een regionale inzameldienst op te richten. Negen gemeenten vormen een samenwerkingsverband, de zogeheten Gevulei (gemeenschappelijke vuilverwerking Leiden en omstreken), waarin ze door middel van contracten de vuilverwerking regelen. Acht van de negen gemeenten werken mee aan het onderzoek, waaronder Leiderdorp.

De burgemeester aan het woord

Om een zelfstandige gemeente te kunnen blijven, is intensieve regionale samenwerking noodzakelijk op allerlei terreinen. Al was het alleen maar omdat we niet alle specialismen zelf in huis kunnen hebben. Daarnaast: gemeentegrenzen zijn niet bepalend voor problemen noch voor oplossingen.'

5. Een integere gemeente

Een klantgerichte overheid is integer. Burgers hechten daar sterk aan. De gemeente Leiderdorp heeft de afgelopen jaren gezocht naar wegen om de integriteit van de gemeente te waarborgen. Dat resulteerde in een regeling voor klokkenluiders (februari 2002), een protocol voor de inhuur van derden (november 2002) en voorbereidingen op een gedragscode voor ambtenaren. Eerder al (in 1999) stelde de gemeenteraad de nota handhaving bouwregelgeving en bestemmingsplannen vast. Verder is het de bedoeling om afspraken te maken over het beoordelen van aanvragen voor een invalidenparkeerplaats of een inrit.

Regeling voor klokkenluiders

In februari 2002 is de (verplichte) Regeling klokkenluiders vastgesteld. Hierin staat hoe de gemeente ambtenaren beschermt bij wie vermoedens leven van misstanden in de gemeentelijke organisatie.

Protocol inhuur derden

Het inhuren van derden is vaak een prijzige aangelegenheid. Daarom is transparantie van belang in de procedure en de afwerking daarvan. De raad heeft hiervoor in november 2002 een protocol goedgekeurd.

Dat maakt een verantwoorde keuze mogelijk voor uitbesteding van werkzaamheden. Bovendien voorziet het protocol in duidelijke procedures om verantwoording af te leggen over de bestede middelen. Het protocol is alleen van toepassing op opdrachten van meer dan 25.000 euro. Eind 2003 wordt een evaluatierapport geschreven over de toepassing van het protocol. In januari 2004 is dit rapport onderwerp van gesprek in commissie 1.

Gedragscode voor ambtenaren

De gemeente werkt in 2003 aan een nieuwe gedragscode voor ambtenaren. Ambtelijke integriteit is het parool. Dat wil zeggen dat iedereen die in dienst van de gemeente werk verricht, zich ervan bewust is dat hij of zij een publieke instelling vertegenwoordigt die het algemeen belang moet behartigen. Kernbegrippen zijn daarbij dienstbaarheid, professionaliteit, verantwoordelijkheid, zorgvuldigheid, vertrouwelijkheid en onafhankelijkheid.

De nieuwe gedragscode, die in het voorjaar van 2004 het licht moet zien, behandelt verschillende aspecten van integriteitsbeleid. Te denken valt aan:

- gebruik van gemeentelijke eigendommen, internet, intranet en e-mail;
- inkoop, opdrachtverlening en aanbesteding;
- aannemen van geschenken en giften;
- bijwonen van symposia en congressen;
- nevenwerkzaamheden;
- vertrouwelijkheid van informatie.

Nota handhaving bouwregelgeving en bestemmingsplannen

Gemeenten zijn verplicht om toe te zien op de naleving van bestemmingsplannen en andere gemeentelijke regelgeving. In 1999 besloot de gemeenteraad daarvoor regels op te stellen. Die moeten de burgers duidelijkheid en rechtszekerheid bieden en er bovendien voor zorgen dat iedereen gelijk wordt behandeld.

De burgers aan het woord

De heer Henri de Groot (32) uit de Vogelwijk

Ik vind het heel belangrijk dat ze er zijn, die regelingen om de integriteit te waarborgen. Om te beginnen omdat gemeenten, als democratisch orgaan, een voorbeeldfunctie hebben. Daarom is het van belang dat ambtenaren zich netjes gedragen. Dergelijke regelingen dragen bij aan de geloofwaardigheid en waarborgen het functioneren van de democratie. Integriteit en democratisch functioneren liggen voor mij heel dicht bij elkaar.'

'Overigens denk ik wel dat met name zo'n klokkenluidersregeling moeilijk uitvoerbaar is. Als degene die de regels heeft overtreden het veld moet ruimen, gaat het nog wel. Maar als betrokkene en klokkenluider allebei in de organisatie blijven, ontstaat er al gauw een onwerkbaar situatie. Daarom kan ik me voorstellen dat je je - ook als je door een klokkenluidersregeling wordt beschermd - wel twee keer bedenkt voordat je je nek uitsteekt, zeker als sprake is van een hiërarchische relatie. Ik pleit er dan ook voor dit soort zaken in elk geval altijd door een onafhankelijke instantie te laten afhandelen. Een onafhankelijke instantie die het gewraakte gedrag onderzoekt en bepaalt welke consequenties daaraan moeten worden verbonden. Of dat voldoende is, is overigens voor mij nog maar de vraag.'

'Over het algemeen heb ik de indruk - en die wordt ook gevoed door eigen ervaringen - dat het met de integriteit van de gemeente Leiderdorp redelijk is gesteld. Er wordt tamelijk goed geluisterd, hoewel het op onderdelen beter kan. Maar ik realiseer me heel goed dat het lastig is daarin een goede balans te vinden: er is altijd een spanningsveld tussen wil en noodzaak tot veranderen enerzijds en de vaak diepgewortelde wens van burgers om alles bij het oude te houden anderzijds. Dan moet je als gemeente wel eens doordrukken.'

De burgemeester aan het woord

Alle regelingen ten spijt: ook bij de gemeente is en blijft het mensenwerk. Openheid is het parool. Van beide zijden. Daarom vraag ik u: zég het als u vindt dat wij niet integer handelen in een bepaalde situatie en denk ook met ons mee over oplossingen!

6. Bezwaarschriften en klachten

In de Wet dualisering staat dat de burgemeester verantwoording moet afleggen over de kwaliteit van de gemeentelijke procedures. Daarbij horen ook de procedures voor het indienen van bezwaarschriften en klachten. Deze moeten zorgvuldig en binnen bepaalde termijnen worden doorlopen.

Bezwaarschriften

Inwoners van Leiderdorp die het niet eens zijn met een beslissing van de gemeente, kunnen daartegen bezwaar indienen. Een onafhankelijke commissie bezwaarschriften behandelt deze bezwaren. De bezwaarmakers krijgen een uitnodiging om hun bezwaarschrift tijdens een openbare zitting toe te lichten. Een vertegenwoordiger van de gemeente krijgt de gelegenheid om de andere kant van de zaak voor het voetlicht te brengen. Zo nodig roept de commissie de hulp van een externe deskundige in alvorens tot een advies aan het gemeentebestuur te komen. Dat bepaalt vervolgens of het dit advies opvolgt of naast zich neerlegt.

lets minder bezwaren

De stijging in het aantal bezwaarschriften zet niet door. Over 112 besluiten komen in 2003 bezwaren binnen (tegen 113 in 2002). 23 zaken komen overigens helemaal niet aan de orde (tegen 14 in het jaar ervoor), vaak omdat de gemeente direct aan de bezwaren tegemoetkomt. In 2003 wordt tegen 21 van de 89 besluiten waarover de commissie zich buigt, meer dan één bezwaar aangetekend. Uitschieter op dit punt is het voorbereidingsbesluit over de brede school, waartegen maar liefst 218 mensen in het geweer komen. Ook de besluiten over de aanlegsteigers in de Dwarswatering en over verschillende onderdelen van het Centrumplan brengen veel mensen op de been, namelijk respectievelijk 44 en 503. Voor het overige zijn de bezwaren vooral gericht tegen besluiten in het kader van de Algemene bijstandswet en tegen bouwvergunningen.

Adviezen

In 9 van de 89 zaken komen gemeentebestuur en bezwaarmaker tijdens zitting al tot overeenstemming. Van de resterende zaken verklaart de commissie 16 procent niet-ontvankelijk. In nog eens 16 procent van de gevallen adviseert de commissie het besluit te herroepen (11 procent) of te heroverwegen (5 procent). In 68 procent van de gevallen luidt het advies om het aangevochten besluit te handhaven (tegen 64 procent in het jaar ervoor).

Besluiten

Het college neemt de adviezen van de Commissie bezwaarschriften in vrijwel alle gevallen over. In 2003 legt zij er slechts twee naast zich neer.

Beroep

Werd in 2002 tegen de uiteindelijke collegebesluiten nog in 13 zaken beroep ingesteld, in 2003 blijft dat aantal beperkt tot 6.

Doorlooptijd nog altijd te lang

Het valt de commissie ook in 2003 niet mee om bezwaarprocedures binnen de geldende termijnen af te ronden. Slechts 18 procent van de zaken wordt op tijd afgehandeld. Om de behandeling van bezwaarschriften verder te stroomlijnen, wordt de verordening van de commissie aangepast en een aantal administratieve procedures doorgelicht.

Klachten

Burgers die vinden dat ze niet goed behandeld zijn door een medewerker van de gemeente, kunnen daarover een klacht indienen. De klachtcoördinator onderzoekt de klacht en bepaalt of deze wel of niet gegrond is. Is de klager niet tevreden met de uitspraak, dan kan hij een klacht indienen bij de Nationale ombudsman. Deze onderzoekt de klacht opnieuw en doet vervolgens uitspraak.

Dertig klachten

In 2003 komen in totaal 30 klachten binnen. Daarbinnen vallen de formeel afgehandelde klachten, de informeel afgehandelde klachten en de klachten die via de Nationale ombudsman zijn ontvangen. Het betreft enkel de klachten die bekend zijn bij de klachtcoördinator.

Gegronde klachten

Van de 30 geregistreerde klachten worden er 15 gegrond verklaard. De gegronde klachten zijn te verdelen in drie groepen:

- niet reageren op een brief, dan wel slechts een ontvangstbevestiging sturen (9 klachten);
- klachten over de uitvoering van een gemeentelijke dienst (4 klachten);
- onbehoorlijk te woord staan (1 klacht).

Gedeeltelijke gegronde klachten

Van de 30 geregistreerde klachten worden er 3 gedeeltelijk gegrond verklaard. Deze zijn te verdelen in twee groepen:

- de wijze waarop bestuursdwang is uitgevoerd (1 klacht);
- de uitvoering van de bijstandregelgeving (2 klachten).

Ongegronde klachten

Van de 30 geregistreerde klachten worden er 5 ongegrond verklaard.

Deze zijn te verdelen in vier groepen:

- klachtprocedure bij de Nationale ombudsman (1 klacht): de ombudsman acht het handelen van de gemeente hier niet onbehoorlijk;
- klacht over het achterstallig onderhoud, nadat op eerdere melding geen actie was ondernomen (1 klacht);
- klacht over het leerlingenvervoer (1 klacht);
- klachten over informatievoorziening (2 klachten).

Niet-ontvankelijke klachten

Van de 30 geregistreerde klachten worden er 7 niet-ontvankelijk verklaard. De redenen hiervan lopen uiteen. Voorbeelden zijn verwarring met de bezwaarprocedure, samenloop met andere onderzoeken of het aanschrijven van de verkeerde instantie.

Klachtenanalyse

Bovenstaande resultaten zijn op het eerste gezicht niet opwekkend. Toch is het van belang om de achtergrond van de klachten te betrekken bij de analyse van de gegevens. Een groot deel van de gegronde klachten gaat over het niet reageren op brieven. Dit knelpunt is al eerder, onder meer via klanttevredenheidsonderzoeken, aan het licht gekomen. De gemeente neemt hierop in 2003 actie in

de vorm van kwaliteitsafspraken (zie hoofdstuk 'Betere dienstverlening'). In 2003 is overigens vooral de snelheid van de gronduitgiften in het geding en met name de manier waarop burgers hierover worden geïnformeerd. De conclusie lijkt gerechtvaardigd dat bij de afdeling Beleid, Beheer en Uitvoering Openbare Ruimte enige achterstand in de postverwerking bestaat.

Voor de gedeeltelijk gegronde klachten geldt in het algemeen dat de besluitvorming door de gemeente correct verloopt, maar dat de wijze van communiceren met de burgers te wensen overlaat.

Termijn

Van de 30 geregistreerde klachten worden er 24 binnen de daartoe gestelde wettelijke termijn van zes weken afgehandeld. Van de overige klachten wordt in vier gevallen de behandeling aangehouden op verzoek van de klager; in één geval betreft het een klacht die de Nationale ombudsman behandelt. In dat laatste geval gelden geen termijnen. In één geval ontstaat de overschrijding van de termijn door toedoen van de gemeente. Deze klacht wordt een week te laat behandeld.

De burgemeester aan het woord

'Als je kijkt naar de duizenden besluiten die wij jaarlijks nemen, valt het aantal klachten en bezwaren alles mee. Op veel beleidsterreinen wordt uiterst zorgvuldig gewerkt. Desalniettemin: elke klacht is er één te veel. Bovendien zouden we onszelf de vraag kunnen stellen of de drempel om te klagen niet te hoog is en dus of we hier niet met het topje van de ijsberg te maken hebben. Daarom werken we er nu aan om de klachtenprocedure te versimpelen.'

7. Koninklijke en andere onderscheidingen

Leiderdorp doet er alles aan om de voordracht van inwoners voor een koninklijke onderscheiding te bevorderen. Burgers worden – via Gemeente aan Huis en internet – uitgenodigd om de gemeente attent te maken op medeburgers die zich langdurig en belangeloos hebben ingezet voor het wel en wee van onze gemeenschap. Daarnaast stelt de gemeente folders beschikbaar over de aanvraag-procedure. De burgemeester draagt ook uit eigen beweging kandidaten voor bij de Commissaris der Koningin. Daarbij wordt in het bijzonder gelet op vrouwelijke kandidaten.

Koninklijke onderscheidingen

In 2003 krijgen de volgende mensen een koninklijke onderscheiding, in de volksmond ook wel 'lintje' genoemd:

Ter gelegenheid van de Algemene Decoratie (dat wil zeggen: met Koninginnedag)

- mevrouw M.C. Dubbeldam-Krips (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), die vanaf het einde van de jaren zeventig actief was voor de Unie van Vrijwilligers in Leiderdorp;
- mevrouw drs. A.C. Huizer-Boehmer (Ridder in de Orde van Oranje-Nassau) voor haar vele bestuurslidmaatschappen en adviseurschappen in de gezondheidszorg en haar activiteiten op tal van andere terreinen;
- L.J. Kruidenier (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), die zich sinds het einde van de jaren vijftig op tal van terreinen verdienstelijk heeft gemaakt voor de samenleving;
- E.J. Tjoe Nij (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), die zich sinds 1987 sterk maakt voor de integratie van allochtonen in de samenleving en politiek;
- F. van der Touw (Ridder in de Orde van Oranje-Nassau), onder meer voor zijn inspanningen om een kennistransfer op te zetten en te ontwikkelen voor het bestuur van de Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit van Leiden;
- mevrouw G.A. Wakka-Schoon (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), die vanaf het begin van de jaren zestig diverse bestuurlijke en niet-bestuurlijke activiteiten heeft verricht op het terrein van de hulpverlening.

Burgers aan het woord

Mevrouw Guusta Huizer (55), apotheker in de wijk Winkelhof

Een volslagen verrassing was het niet voor mevrouw Huizer dat ze tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau werd benoemd: 'Mijn man had me de dag tevoren ingelicht. Want anders had mijn collega me nooit zo ver gekregen het werk neer te leggen en naar het gemeentehuis te gaan!' Verbaasd was ze wél: 'Absoluut. Ik vind mezelf veel te jong voor zo'n onderscheiding en er zijn mensen die veel méér doen dan ik. Bovendien: ik ben gezegend met veel energie en heb over mijn gezondheid en die van mijn gezin niet te klagen. Met andere woorden: ik ben ook in de omstandigheden om dit te doen! En verder: ik vind het gewoon hartstikke leuk om de talenten die ik heb gekregen, te ontplooien.'

'Toen mijn man het vertelde, schrok ik eerst wel: wat moet ik hiermee? en: waarom ik? Er zijn mensen die het veel meer verdienen. Bovendien, ik vind het toch een enigszins oubollige instelling. Later begon ik het steeds leuker te vinden, vooral dat er mensen zijn die je daarvoor hebben voorgedragen. En vraag je het me nu, dan moet ik zeggen: ik ben eigenlijk best trots op mijn onderscheiding.'

'Ik vind het heel goed dat de gemeente burgers aanmoedigt anderen voor te dragen voor een lintje. In mijn nevenfuncties heb ik daar zelf ook mee te maken. Ik probeer dan initiatiefnemers te stimuleren en te informeren over de gang van zaken. Kijk, ik vind dat iedere burger – binnen zijn mogelijkheden – niet alleen moet werken voor geld, maar ook anderszins een bijdrage moet leveren aan de samenleving. Als iemand daar dan in uitblinkt, is het goed daar positieve aandacht aan te schenken. Dat stimuleert anderen om zich ook voor de samenleving in te zetten.'

Bij bijzondere gelegenheden

- M.D. van Donk (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), voor zijn verdiensten voor de schietsport in het algemeen en de Leiderdorpse Schiet Sport Vereniging 'de Vrijheid' in het bijzonder;
- O. van der Goot (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), die tientallen jaren deel uitmaakte van het bestuur van de Leiderdorpse Schiet Sport Vereniging 'de Vrijheid';
- J.A. Klauke (Lid in de Orde van Oranje-Nassau), eveneens voor zijn jarenlange bestuurslidmaatschap van de Leiderdorpse Schiet Sport Vereniging 'de Vrijheid';
- prof. dr. L.P. Louwe Kooijmans, die zich jarenlang onafgebroken heeft ingezet voor de organisatie en hoogwaardige beoefening van de archeologie aan de Universiteit van Leiden en cruciale wetenschappelijke bijdragen heeft geleverd op het gebied van de prehistorie;
- J.G. Meerburg (Ridder in de Orde van Oranje-Nassau), die vele jaren bestuurlijk actief is geweest in de bouwbranche, het jeugdwerk, de Lions, de kerk, het onderwijs en voor de Rabobank;
- L. van Reijn (Lid in de Orde van Oranje-Nassau) voor zijn jarenlange inzet als brandwacht en hoofdbrandwacht bij de vrijwillige brandweer van Leiderdorp.

Gemeentelijke erepenningen

Gemeentelijke erepenningen zijn bestemd voor mensen die zich uitzonderlijk verdienstelijk hebben gemaakt voor de gemeente Leiderdorp of voor verenigingen of instellingen die van groot maatschappelijk belang zijn. Met de toekenning van de erepenning worden zij bijgeschreven als ereburger van Leiderdorp.

In 2003 worden geen gemeentelijke erepenningen uitgereikt.

Gedenkspelden

In 2002 besloot de gemeente een gedenkspeld in te stellen met daarop het wapen van de gemeente Leiderdorp. Deze speld wordt ter beschikking gesteld aan mensen die niet voor een koninklijke onderscheiding of gemeentelijke erepenning in aanmerking komen, maar zich wel gedurende een lange periode breed maatschappelijk hebben ingezet. Met de uitreiking van een gedenkspeld wil het gemeentebestuur blijk geven van zijn waardering.

Een gedenkspeld is er in 2003 voor:

- *L D. Tuijten* vanwege zijn inspanningen voor ondertunneling van de A4 en zijn pogingen om de HSL buiten Leiderdorp te houden;
- *L A. Roest*, die op het moment dat hij werd onderscheiden, 25 jaar actief was in de Leiderdorpse politiek;
- *L W. van Winterswijk* voor zijn bijzondere inzet voor de gemeenschap van Leiderdorp in het algemeen en de gemeentelijke organisatie in het bijzonder.

De burgemeester aan het woord

'Het grote aantal koninklijke en andere onderscheidingen maakt zonneklaar dat ons maatschappelijk leven voor een belangrijk deel draait op de langdurige inzet van vrijwilligers. Daarom spoor ik u met klem aan om mij te blijven attenderen op mensen die het verdienen in het zonnetje te worden gezet.'

Nawoord burgemeester

'In het vorige burgerjaarverslag heb ik er al iets over gezegd. Er is echter nog niet veel veranderd, dus ik zeg het hier weer: de raad zou zijn volksvertegenwoordigende rol naar mijn idee nog wat meer cachet kunnen geven. Duidelijk moet zijn wat de impact is van wat de gemeentepolitiek doet. Als het aan mij ligt, mogen de emoties in de samenleving ook best wat meer terugkomen in het raadsdebat. Daardoor worden de dilemma's en keuzes beter zichtbaar. De discussies hoeven heus niet per se op consensus gericht te zijn, ze kunnen ook de verschillen duidelijk maken. Uiteindelijk is het de meerderheid die beslist.'

Bijlage: literatuurlijst

Voor de totstandkoming van dit burgerjaarverslag is de volgende literatuur gebruikt. Alle documenten zijn op te vragen via de receptie in het gemeentehuis.

- Collegeprogramma 2002-2006.
- Toekomstvisie Leiderdorp 2015.
- Protocol Interactieve BeleidsOntwikkeling.
- Communicatiebeleidsplan 2003-2006.
- Uitkomsten klanttevredenheidsonderzoeken.
- Regeling voor klokkenluiders.
- Protocol inhuur derden.
- Nota integriteitsbeleid.
- Nota handhaving bouwregelgeving en bestemmingsplannen.
- Jaarverslag 2003 Commissie bezwaarschriften (in concept).
- Klachtenprotocol.
- Collegebesluit gedenkspelden.
- Reglement gemeentelijke erepenningen.

<i>inwoners van Leiderdorp</i>	<i>aantal per 31 december 2003</i>
vrouwen	13.423
mannen	12.763
<i>totaal</i>	<i>26.186</i>

<i>leeftijdscategorie</i>	<i>aantal inwoners</i>
0 - 4 jaar	1.705
5 - 9 jaar	1.749
10 - 14 jaar	1.799
15 - 19 jaar	1.443
20 - 24 jaar	1.125
25 - 29 jaar	1.159
30 - 34 jaar	1.936
35 - 39 jaar	2.207
40 - 44 jaar	2.212
45 - 49 jaar	1.994
50 - 54 jaar	1.839
55 - 59 jaar	1.951
60 - 64 jaar	1.315
65 - 69 jaar	1.160
70 - 74 jaar	1.008
75 - 79 jaar	766
80 - 84 jaar	509
85 - 89 jaar	222
90 - 94 jaar	73
95 - 9 jaar	12
100 jaar	2

<i>woningen in Leiderdorp</i>	<i>aantal per 31 december 2003</i>
koopwoningen	7.391
huurwoningen	3.750
<i>totaal</i>	<i>11.141</i>